

CRNA GORA

DRŽAVNA IZBORNA KOMISIJA

Broj: 280/3

Podgorica, 31.05.2024. godine

Na osnovu člana 109 Zakona o izboru odbornika i poslanika ("Službeni list RCG" br. 4/98, 5/98, 17/98, 14/00, 18/00, 9/01, 41/02, 46/02, 45/04, 48/06, 56/06, "Službeni list CG" br. 46/11, 14/14, 47/14, 12/16, 60/17, 10/18 i 109/20), odlučujući po Prigovoru podnosioca izborne liste DR VUJIČIĆ BOŽIDAR- ZA STVARNE PROMJENE Božidara Vujičića broj: 280 na Rješenje Opštinske izborne komisije Budva broj: 534-01/2024 od 28.05.2024. godine, podnijetom Državnoj izbornoj komisiji 30.05.2024. godine u 19:01 sati, Državna izborna komisija na sjednici održanoj 31. maja 2024. godine u 18:30 sati, donijela je

R J E Š E N J E

I Odbija se Prigovor podnosioca izborne liste DR VUJIČIĆ BOŽIDAR- ZA STVARNE PROMJENE Božidara Vujičića broj: 280 na Rješenje Opštinske izborne komisije Budva broj: 534-01/2024 od 28.05.2024. godine, **kao neosnovan**.

O b r a z l o ž e n j e

Podnosilac izborne liste DR VUJIČIĆ BOŽIDAR- ZA STVARNE PROMJENE Božidar Vujičić, podnio je Prigovor broj: 280 dana 30.05.2024. godine u 19.01 sati Državnoj izbornoj komisiji na Rješenje Opštinske izborne komisije Budva broj: 534-01/2024 od 28.05.2024. godine.

U prigovoru navodi da je OIK Budva propisala izgled i sadržaj glasačkog listića pozivajući se na odredbe Zakona o izboru odbornika i poslanika, te da je glasački listić dao mogućnost biračima da daju glas samo listi ne i kandidatu sa izborne liste. Dalje navodi da je OIK Budva bila dužna da, u skladu sa članom 9 Ustava Crne Gore, prilikom propisivanja oblika i izgleda glasačkog listića neposredno primijeni odredbe člana 3 stav 2 Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, člana 25 Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, člana 3 Protokola prvog uz Konvenciju o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, tačke 7.5 Dokumenta iz Kopenhagena iz 1990 i tač. 27 i 56 Kodeksa dobre prakse u izbornom zakonodavstvu. Ističe da navedeni međunarodni ugovori i opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava jasno ukazuju da se glasački listić mora izraditi tako da daje mogućnost građanima sa biračkim pravom da oni biraju i budu birani a ne da odbornike biraju podnosioci izbornih lista, koji određuju redosled kandidata na izbornim listama, da neposredno biraju svoje

predstavnik u SO Budva, da rezultati izbora budu izraz volje građana a ne podnosioca izbornih lista, da pravo da budu birani ostvare bez diskriminacije i da svoj glas daju izbornim listama i kandidatima. Takođe ističe da je OIK Budva zauzela stav da je prilikom određivanja izgleda glasačkog listića postupila u skladu sa odredbama Zakona o izboru odbornika i poslanika, odnosno članovi OIK-a nijesu postupili u skladu sa odredbom člana 9 Ustava CG, na što je podnosilac prigovora ukazao, da neposredno primijene odredbe međunarodnih ugovora pri propisivanju izgleda i sadržaja glasačkog listića.

Konačno predlaže da se poništi rješenje Opštinske izborne komisije i usvoji prigovor.

Državna izborna komisija razmotrila je prigovor, ocijenila da je isti blagovremen i izjavljen od ovlašćenog lica, izvršila uvid u dostavljenu dokumentaciju:

- Prigovor podnosioca izborne liste DR VUJIČIĆ BOŽIDAR- ZA STVARNE PROMJENE Božidara Vujičića izjavljen OIK Budva;
- Zapisnik sa 21. sjednice OIK Budva broj: 530-01/2024 od 28.05.2024. godine;
- Rješenje OIK Budva broj: 534-01/2024 od 28.05.2024. godine;
- Datum i čas slanja rješenja OIK Budva Božidaru Vujičiću putem mejla;

i utvrdila da je Prigovor neosnovan iz sljedećih razloga:

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju Državna izborna komisija utvrdila je da podnosilac prigovora nije naveo nijednu odluku, radnju ili propust biračkog odbora, odnosno nadležne izborne komisije, koja bi se odnosila na povredu biračkog prava kako je propisano članom 107 Zakona o izboru odbornika i poslanika.

Članom 9 Ustava Crne Gore propisano je da potvrđeni i objavljeni međunarodni ugovori i opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava sastavni su dio unutrašnjeg pravnog poretka, imaju primat nad domaćim zakonodavstvom i neposredno se primjenjuju kada odnose uređuju drukčije od unutrašnjeg zakonodavstva.

Članom 4 Zakona o izboru odbornika i poslanika propisano je da se odbornik, odnosno poslanik bira u izbornoj jedinici na osnovu liste političke partije (stranačka izborna lista), koalicije političkih partija (koaliciona izborna lista), odnosno grupe birača (izborna lista grupe birača). Članom 38 Zakona o izboru odbornika i poslanika propisano je da političke partije registrovane u Crnoj Gori, posebno ili kao koalicija, kao i grupe birača predlažu kandidate za svoju izbornu listu na osnovu određenog broja potpisa birača. Takođe, članom 96 Zakona propisano je da se mandati koje je izborna lista dobila dodjeljuju kandidatima prema redosljedu na izbornoj listi.

Član 25 Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima kada su u pitanju izbori, propisuje da svaki građanin bez ikakvog razlikovanja i bez nerazumnih ograničenja ima pravo i mogućnost da glasa i da bude biran na povremenim ispravno održanim izborima, uz jednako i opšte biračko pravo, sprovedenim tajnim glasanjem, kojim se obezbjeđuje slobodno izražavanje volje birača. Ustav Crne Gore i Zakon o izboru odbornika i poslanika obezbjeđuju garanciju pomenutih principa, dok svaka država uživa pravo da uredi sopstveni izborni sistem.

Član 3 Evropske povelje o lokalnoj samoupravi propisuje da "lokalna samouprava označava pravo i sposobnost lokalnih vlasti da, u okviru zakonskih

ograničenja, uređuju poslove i upravljaju bitnim dijelom javnih poslova pod svojom odgovornošću i u interesu lokalnog stanovništva.

Ovo pravo će vršiti savjeti ili skupštine, sastavljene od članova koji su slobodno izabrani tajnim glasanjem na osnovu neposrednog, ravnopravnog i opšteg prava glasa, koji mogu imati izvršne organe koji su njima odgovorni. Ovom odredbom ni na koji način se ne otklanja mogućnost skupštine, referendumu ili bilo kog drugog oblika neposrednog učešća tamo gdje su oni statutom dozvoljeni.”

Komisija je zaključila da podnosilac prigovora suštinski osporava crnogorski model izbornog sistema koji je utvrđen Zakonom o izboru odbornika i poslanika. Komisija je odlučujući po prigovoru imala u vidu i stavove Ustavnog suda Crne Gore iznesene, pored ostalih, i u Odluci U-VII br. 10/16 od 24. oktobra 2016. godine u kojoj se navodi: „Ovlašćenje zakonodavcu za propisivanje modela crnogorskog izbornog sistema, po ocjeni Ustavnog suda, proizilazi iz odredaba člana 2. st. 2. i 3. i člana 16. tačka 1. Ustava, kojima je propisano da građanin vlast ostvaruje neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika; da se ne može uspostaviti niti priznati vlast koja ne proističe iz slobodno izražene volje građana na demokratskim izborima, u skladu sa zakonom i da se zakonom, u skladu s Ustavom, uređuje način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje. Pri tome, Ustav ne postavlja nikakve zahtjeve u odnosu na izbor modela izbornog sistema, kao ni u odnosu na izbor njegovih elemenata, što uključuje i izbor mjerila za raspodjelu mandata.“

Komisija je zaključila da je Opštinska izborna komisija Budva pravilno primijenila naprijed navedene zakonske odredbe kada je prigovor odbila kao neosnovan.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu.

PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ustavnom sudu Crne Gore u roku od 48 časova od časa dostavljanja Rješenja.

PREDSJEDNIK

dr Nikola Mugoša